

FÆLLESOFFENTLIG
STRATEGI FOR
DIGITAL VELFÆRD
2013-2020

DIGITAL VELFÆRD EN LETTERE HVERDAG

REGERINGEN / KL / DANSKE REGIONER
SEPTEMBER 2013

INDHOLD

FORORD	3	Fokusområde 4	
NÅR VELFÆRDEN BLIVER DIGITAL	4	NYE DIGITALE VEJE I SAGSBEHANDLINGEN	14
INITIATIVER I DEN FÆLLESOFFENTLIGE STRATEGI FOR DIGITAL VELFÆRD 2013-2020	7	Fokusområde 5	
Fokusområde 1		DIGITAL LÆRING OG UNDERVISNING	16
UDBREDELSE AF TELEMEDICIN I HELE LANDET	8	Fokusområde 6	
Fokusområde 2		DIGITALT SAMARBEJDE PÅ UNDERVISNINGSSOMRÅDET	18
EFFEKTIVT SAMARBEJDE PÅ SUNDHEDSOMRÅDET	10	Fokusområde 7	
Fokusområde 3		FORUDSÆTNINGER FOR DIGITAL VELFÆRD	20
VELFÆRDSTEKNOLOGI I PLEJE OG OMSORG	12	ET UDFORSKENDE OG FORPLIGTENDE SAMARBEJDE OM DIGITAL VELFÆRD	22

FORORD

Digitale velfærdsydelser og services gør det muligt at skabe en lettere hverdag for borgerne – for færre omkostninger end i dag. Samtidig kan vi få en mere produktiv og innovativ offentlig sektor, der leverer service af høj kvalitet.

De kommende år vil udsigten til flere ældre, flere mennesker med kroniske sygdomme og et begrænset økonomisk råderum sætte den offentlige sektor under pres for at finde nye, effektive måder at levere service på. Den teknologiske udvikling rummer nogle af svarene på disse udfordringer, fordi vi med digitalisering kan levere velfærd på nye, mere effektive måder. Ny teknologi og digitale velfærdsløsninger har fx allerede betydet, at mange ældre bliver mere selvhjulpne og får højere livskvalitet i det daglige. Vi skal derfor offensivt gribe de nye muligheder for at nytænke velfærden og gøre hverdagen lettere for den enkelte dansker.

Men digitalisering gør det ikke i sig selv. Omstillingen vil kræve, at arbejdsgange og organisationer tilpasses. Det er en stor udfordring, hvor blandt andet kompetencer, kultur og vaner hos offentligt ansatte og borgere spiller ind.

Med denne fællesoffentlige strategi for digital velfærd vil regeringen, KL og Danske Regioner sætte mere fart på en omstilling, der allerede er i gang, så kerneydelserne i sundhedsvæsenet, på socialområdet og på undervisningsområdet i højere bliver digitalt understøttet. På samme måde som administrative processer i stigende grad er blevet digitaliseret, vil digitale løsninger blive et centralt element i den velfærd, der leveres til blandt andre patienterne, de ældre, borgere med funktionsnedsættelser samt til børn og unge på deres vej i uddannelsessystemet.

NYE MULIGHEDER

Digital velfærd giver nye muligheder for os alle. For den enkelte betyder det, at han eller hun kan blive inddraget mere aktivt i velfærden. Og nye digitale løsninger kan betyde bedre livskvalitet, tryghed og fleksibilitet i hverdagen. For de offentlige ledere og medarbejdere betyder omstillingen til digital velfærd, at de i højere grad får en rolle i at motivere og støtte den enkelte borger i at benytte og få værdi af de teknologiske løsninger.

Digitalisering giver også myndighederne bedre muligheder for at samarbejde og dele viden på tværs af forvaltninger, sektorer og faggrænser. Det vil vi bruge til at skabe en mere effektiv og sammenhængende offentlig sektor.

Udvikling af fremtidens digitale velfærdsservices rummer desuden et betydeligt potentiale for innovation, vækst og jobskabelse i det private erhvervsliv. Strategien vil med fælles mål og konkrete initiativer bidrage til at give dansk erhvervsliv og forskning pejemærker for de produkter og services, der efterspørges af den offentlige sektor i de kommende år.

Med Strategi for digital velfærd lægger vi sporene til fremtidens velfærd. Strategien skal medvirke til, at vi hurtigere får udbredt velafprøvede, effektive velfærdsløsninger. Samtidig er der frem mod 2020 plads til at lære af de foregående års erfaringer. Baseret på den nye viden kan rammebetingelser blive justeret, og der kan blive sat nye mål og igangsat nye indsatser.

NÅR VELFÆRDEN BLIVER DIGITAL

En velfungerende offentlig sektor er grundstenen i det danske velfærdssamfund. I takt med, at samfundet ændrer sig, skal også den offentlige sektor løbende udvikles, så den tilpasses udfordringer og muligheder og samtidig lever op til borgernes behov og ønsker.

Ifølge regeringens plan "Vækstplan DK" skal modernisering af den offentlige sektor frem mod 2020 frigøre 12 mia. kr. til kernevelfærd. Strategi for digital velfærd skal bidrage til at realisere potentialet og skabe råderum til politisk prioritering.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om to centrale ledetråde for arbejdet i regi af strategien:

1. BORGERNE SOM MERE AKTIVE MEDSPILLERE

Digitale løsninger skal give den enkelte borger bedre muligheder for at bidrage til velfærd og deltage aktivt i samfunds- og hverdagsliv.

2. MERE EFFEKTIV OG SAMMENHÆNGENDE VELFÆRD

Myndighederne skal udnytte digitalisering og nye teknologier til at øge effektiviteten, samarbejde og dele viden. Det skal skabe en mere sammenhængende og overskuelig offentlig service.

EN AKTIV INDSATS

De digitale muligheder åbner for, at borgerne mere aktivt kan anvende de ressourcer, de har.

Det gælder dagligdags situationer som at benytte velfærdsteknologier og hjælpemidler til selv at kunne klare sig i hverdagen. Og det gælder mere komplekse situationer som

telemedicinsk behandling og overvågning af kroniske lungepatienter, hvor borgerens indrapportering af egne helbredsdata indgår som en central del af behandlingsforløbet.

Overgangen til mere digital velfærd skal støtte op om en allerede igangværende udvikling, hvor det offentlige i mindre grad løser velfærdsopgaver *for* borgerne og i højere grad kommer til at løse opgaverne *sammen med* borgerne.

Med de digitale teknologier er kontakten med det offentlige ikke længere begrænset til at foregå på sygehuset, i borgerservicecenteret eller i skolen. Den kan lige så vel finde sted i den enkeltes eget hjem eller via mobile teknologier, når man er på farten. De digitale velfærdsservices bliver dermed i højere grad tilgængelige, når det passer borgeren.

EFFEKTIV OG SAMMENHÆNGENDE VELFÆRD

Med digitale løsninger kan myndighederne løse opgaverne mere effektivt og skabe mere sammenhæng i de offentlige ydelser. Myndigheder skal i stigende grad dele relevante informationer om borgerne, som de i forvejen har registreret. Det skal sikre,

at fx behandlingsforløb eller sociale indsatser i højere grad koordineres – også på tværs af sektorer.

Øget datadeling giver mulighed for at automatisere processer og omlægge arbejds-gange, hvilket giver en mere effektiv offentlig sektor med færre fejlretninger og manuelle opgaver. Og når medarbejdere i den offentlige sektor ved hjælp af teknologi kan løse opgaverne nemmere og hurtigere, frigiver det tid og ressourcer til kernevelfærd.

Øget deling og genbrug af informationerne på tværs af myndigheder skal ske inden for de til enhver tid gældende lovgivningsmæssige rammer. Der kan dog løbende være behov for at vurdere, om disse rammer er tidssvarende og matcher behovet for, at den offentlige sektor kan tilbyde borgerne bedre service. It-sikkerheden skal være i orden, så personfølsomme oplysninger og information om andre private forhold ikke tilgås af uvedkommende.

DIGITAL VELFÆRD SOM FØRSTEVALGET

Borgernes stigende fortrolighed med it og den teknologiske udvikling vil konstant rykke

grænserne for hvilke velfærdsydelser og services, der kan understøttes af ny teknologi. Det er her centralt, at de digitale velfærdsløsninger skaber reel værdi for borgerne og er både nyttige, brugervenlige og tilgængelige. Myndighederne skal derfor i højere grad inddrage brugerne i udviklingen af de nye løsninger.

Når en digital velfærdsløsning giver en service af samme kvalitet til færre midler – eller højere kvalitet for de samme midler – er det den vej, den offentlige sektor vil vælge. Det vil på nogle områder betyde, at digital velfærd bliver førstevalget for det offentlige og dermed erstatter traditionelle løsninger.

HJÆLP AT HENTE

Borgere, som har brug for hjælp og støtte til at begynde at gøre tingene på en ny måde, skal have den. Og de, der er forhindrede i at benytte de nye løsninger, vil fortsat kunne få hjælp fra det offentlige på anden vis.

Den offentlige sektor vil i stigende grad basere de digitale velfærdsløsninger på borgernes eget digitale udstyr, når det samlet set er hensigtsmæssigt. Hvis den offentlige

service kan leveres via teknologier, borgeren allerede er fortrolig med, kan det give større tryk og sammenhæng i hverdagen for den enkelte. Samtidig kan det reducere den offentlige sektors omkostninger.

BEDRE RAMMER FOR DIGITAL VELFÆRD

I takt med, at den digitale velfærd udvikles og udbredes, skal den offentlige sektor løbende sikre, at lovgivning, regler og standarder understøtter udviklingen.

En sikker og velfungerende digital motorvej er en stadig mere grundlæggende forudsætning for at levere sammenhængende og effektive velfærdsydelser. Danmarks digitale infrastruktur skal løbende videreudvikles og gøres tilstrækkelig driftssikker og robust til at håndtere, at myndighederne vil dele flere relevante informationer om borgerne med hinanden, og at kommunikationen mellem borgere og myndigheder i vid udstrækning vil foregå online. Adgang til velfungerende bredbånd alle steder i landet er fx afgørende for, at de digitale velfærdservices kan afvikles tilfredsstillende.

Myndigheder og institutioner skal i højere grad sikre, at de løsninger, de benytter, kan anvendes på tværs af sektorer og aktører. Derfor skal den offentlige sektor holde fokus på anvendelse af standarder, genbrug af teknologi og infrastruktur samt relevante fælles løsninger. Det vil også give danske virksomheder en konkurrencemæssig fordel og skabe vækst og arbejdspladser.

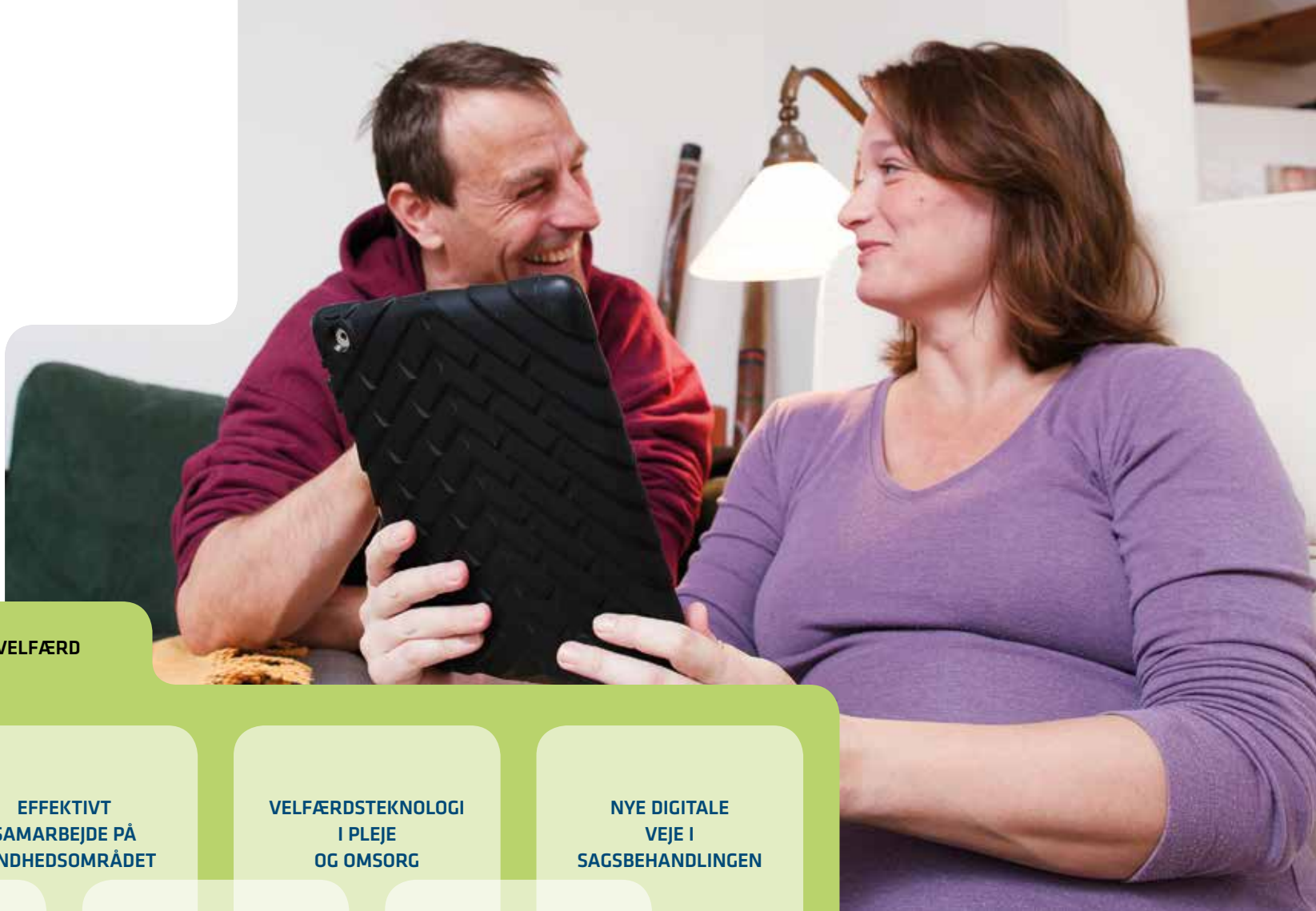
ØVRIGE STRATEGISKE INDSATSER

Strategi for digital velfærd bygger videre på tolv års fællesoffentligt arbejde med digitalisering af den offentlige sektor. I den seneste fællesoffentlige digitaliseringsstrategi (2011-2015) blev digital velfærd udpeget som et hovedspor. Strategi for digital velfærd er en udløber heraf.

Strategien vil blive koordineret tæt med øvrige offentlige digitaliseringsinitiativer, fx National strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet (2013-2017), National handlingsplan for udbredelse

af telemedicin (2012-2015) samt fælleskommunale og regionale digitaliseringsstrategier. Nogle initiativer i Strategi for digital velfærd vil også indgå i den nationale strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet.

Den offentlige sektor er således midt i implementeringen af flere store strategier og handlingsplaner. De kommende år vil fokus være at sikre, at de sejles sikkert i havn, og at vi får høstet og delt de vigtige erfaringer herfra.

FOKUSOMRÅDER I STRATEGI FOR DIGITAL VELFÆRD

UDBREDELSE
AF TELEMEDICIN
I HELE LANDET

EFFEKTIVT
SAMARBEJDE PÅ
SUNDHEDSOMRÅDET

VELFÆRDSTEKNOLOGI
I PLEJE
OG OMSORG

NYE DIGITALE
VEJE I
SAGSBEHANDLINGEN

DIGITAL LÆRING
OG UNDERVISNING

DIGITALT
SAMARBEJDE PÅ
UNDERVISNINGSMRÅDET

FORUDSÆTNINGER
FOR DIGITAL
VELFÆRD

Strategien er opdelt i syv fokusområder, der hver indeholder en række initiativer. Frem mod 2020 kan fokusområderne blive udvidet med nye indsatser og målsætninger.

INITIATIVER I DEN FÆLLESOFFENTLIGE STRATEGI FOR DIGITAL VELFÆRD 2013-2020

Fokusområde 1

UDBREDELSE AF TELEMEDICIN I HELE LANDET

- 1.1 Telemedicin skal udbredes til patienter i hele landet
 - Afprøvning af telemedicin på nye patientgrupper
 - Udbygning af en fælles telemedicinsk infrastruktur
 - Udbredelse af telemedicin på relevante områder
 - Sikker grundlag for fremtidens telemedicin

Fokusområde 2

EFFEKTIVT SAMARBEJDE PÅ SUNDHEDSOMRÅDET

- 2.1 Digital booking af aftaler på hospitalerne
- 2.2 Bedre brug af patienternes egne oplysninger
- 2.3 Fælles Medicinkort i hele sundhedsvæsenet
- 2.4 Fuldt digitaliseret kommunikation på tværs af sundhedsvæsenet
- 2.5 Øget service og effektivitet med videotolkning og -konferencer

Fokusområde 3

VELFÆRDSTEKNOLOGI I PLEJE OG OMSORG

- 3.1 Udbredelse af velfærdsteknologi i Danmark
 - Hjælp til løft
 - Vasketoiletter
 - Bedre brug af hjælpemidler
 - Spiserobotter i botilbud
- 3.2 Digitalt understøttet genoptræning
- 3.3 Afprøvning af fremtidens velfærdsteknologiske løsninger
 - Smarthometeknologi i stor skala
 - Bedre brug af velfærdsteknologi på handicapområdet

Fokusområde 4

NYE DIGITALE VEJE I SAGSBEHANDLINGEN

- 4.1 Frigørelse af tid ved hjælp af talegenkendelse
- 4.2 Mere viden om effektive indsatser på socialområdet
- 4.3 It-understøttelse af kommunale sundhedsopgaver
- 4.4 Øget kvalitet gennem deling af data

Fokusområde 5

DIGITAL LÆRING OG UNDERVISNING

- 5.1 Digitale læremidler i folkeskolen
- 5.2 Digitale redskaber i undervisningen
- 5.3 Digitale skriftlige prøver
- 5.4 Digitale redskaber i dagtilbud

Fokusområde 6

DIGITALT SAMARBEJDE PÅ UNDERVISNINGSMRÅDET

- 6.1 Fælles brugerportal for folkeskolen
- 6.2 Digital uddannelsesmappe til borgerens eksamensbeviser
- 6.3 Bedre deling af digitale læremidler

Fokusområde 7

FORUDSÆTNINGER FOR DIGITAL VELFÆRD

- 7.1 Tilstrækkelig bredbåndsdækning for digital velfærd
- 7.2 Etablering af mobil NemID
- 7.3 Fælles sikkerhedsstandarder
- 7.4 Digitale kompetencer

FOKUSOMRÅDE 1

UDBREDELSE AF TELEMEDICIN I HELE LANDET

Det danske sundhedsvæsen er under forandring. Færre og mere specialiserede hospitaler skal de kommende år varetage de komplekse behandlingsforløb. Samtidig vil flere af de mere enkle behandlinger blive klaret ambulant, og flere opgaver vil blive løst lokalt, fx i borgerens eget hjem. Målet er, at borgerne skal møde et moderne og effektivt sundhedsvæsen med sammenhængende patientbehandling af høj kvalitet.

SUNDHED PÅ NYE MÅDER

Med telemedicinske løsninger er det muligt at levere sundhedsydelser på nye og mere effektive måder.

Borgere med fx kroniske sygdomme kan monitoreres på afstand af specialisten og i nogle tilfælde selv klare en del af behandlingen hjemmefra. Dermed kan patienterne undgå at møde frem på sygehuset til hyppige, men simple kontroller. Det forventes samtidig at medvirke til at forebygge akutte forværringer i patientens tilstand og reducere antallet af indlæggelser og dermed give højere behandlings- og livskvalitet.

I fremtiden skal alle relevante patienter behandles og overvåges telemedicinsk i eget hjem. Det forudsætter, at vi som samfund i de kommende år tager de næste skridt fra forsøg til hverdag.

I 2012 igangsatte regeringen, Danske Regioner og KL en ambitiøs national handlingsplan for udbredelse af telemedicin (se boks side 9). Med projekterne i handlingsplanen opbygger sundhedsvæsenet i disse år vigtige erfaringer med telemedicin til blandt andre borgere med KOL, diabetes og depression samt til gravide med og uden komplikationer.

Projekternes resultater vil i 2015 danne grundlag for, at lovende telemedicinske løsninger afprøves, udbredes og tages i brug i hele landet. En vigtig sigtelinje for arbejdet i de kommende år er, at kommuner, regioner og stat i fællesskab afklarer modeller for samarbejde, arbejdsgange, økonomiske konsekvenser og øvrige effekter af de konkrete telemedicinske løsninger. Samtidig udbygges infrastrukturen for telemedicin. Det skal danne grundlaget for, at telemedicin til nye patientgrupper og på nye behandlingsområder bliver udbredt hurtigt og sikkert.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Telemedicin skal rykke behandling og monitorering af patienterne ud af hospitalet og hjem i trygge rammer. De dokumenterede gode, effektive løsninger skal udbredes nationalt på relevante områder frem mod 2020.
- Der er stadig store potentialer ved telemedicin på nye behandlingsområder. Frem mod 2020 skal telemedicin afprøves på nye relevante patientgrupper i stor skala.
- Vi skal bygge fundamentet for, at nye telemedicinske løsninger i fremtiden kan udbredes hurtigere. Den nationale it-infrastruktur for telemedicin skal udbygges og afprøves inden udgangen af 2015.

INITIATIVER

TELEMEDICIN SKAL UDBREDES TIL PATIENTER I HELE LANDET

1.1

Frem mod 2015 deltager ca. 3.500 patienter, tre regioner og 18 kommuner i to store afprøvninger af telemedicinsk hjemme-monitorering (se boks). Vi er derfor godt på vej med både at afprøve og udbrede. Nu skal de næste skridt tages, så telemedicinske løsninger kan tilbydes til relevante patienter inden 2020.

AFPRØVNING AF TELEMEDICIN PÅ NYE PATIENTGRUPPER

De første skridt til at afprøve telemedicin i stor skala er taget. Der er dog stadig potentialer for patienter og samfundsøkonomi, som endnu ikke er afdækket. Frem mod 2020 fortsættes afprøvningen på nye områder, og der gennemføres flere storskala-projekter med henblik på senere udbredelse til patienter i hele landet. I foråret 2015 udpeges nye områder.

UDBYGNING AF EN FÆLLES TELEMEDICINSK INFRASTRUKTUR

Rammerne for en national telemedicinsk it-infrastruktur, der skal udbygges og udbredes i de kommende år, skal etableres. Med afsæt i den eksisterende infrastruktur på sundheds-it området gennemføres en afprøvning og udbygning af den telemedicinske infrastruktur inden udgangen af 2015.

UDBREDELSE AF TELEMEDICIN PÅ RELEVANTE OMRÅDER

Telemedicin kan sikre kroniske patienter over hele landet ensartet, fleksibel behandling af høj kvalitet med færre kontroller og akutte indlæggelser. Inden foråret 2015 skal det fastlægges, hvordan telemedicinsk hjemme-monitorering til kronikere udbredes på en fælles og koordineret måde i Danmark frem mod 2020.

SIKKERT GRUNDLAG FOR FREMTIDENS TELEMEDICIN

En vigtig forudsætning for at kunne iværksætte nye telemedicinske initiativer er et sikkert beslutningsgrundlag. Det skabes ved gennemførelsen af den nationale handlingsplan for udbredelse af telemedicin. Initiativerne i handlingsplanen skal derfor være afsluttede med udgangen af 2015. I gennemførelsen af initiativerne skal der holdes fokus på fremdrift og evaluering af både de patientrettede og økonomiske effekter i de fem projekter.

NATIONAL HANDLINGSPLAN FOR UDBREDELSE AF TELEMEDICIN

Handlingsplanen består af fem initiativer, der alle afsluttes senest ultimo 2015:

- Et nationalt udbredelsesinitiativ: *Telemedicinsk sårvurdering* udbredes, så det anvendes i op mod 27.000 årlige behandlingsforløb.
- To projekter om hjemmemonitorering i stor skala: *Klinisk Integreret Hjemmemonitorering (KIH)* for fem patientgrupper i Region Hovedstaden, Region Midtjylland og udvalgte kommuner. Og *TeleCare Nord*, der omfatter alle patienter med svær KOL i Region Nordjylland.
- To pilotprojekter på det psykiatriske område: *Demonstration af internetpsykiatri*, der afprøver online behandling af borgere med depression og angst i Region Syddanmark samt *Demonstration og udbredelse af telepsykiatri*, der bl.a. tester brug af videokonference mellem psykiatriske sygehusafdelinger og kommunale bosteder.

FOKUSOMRÅDE 2

EFFEKTIVT SAMARBEJDE PÅ SUNDHEDSOMRÅDET

Det digitale sundhedsvæsen skal udbygges. Breve, papirblanketter, formularer mv., der udveksles med myndighederne, skal være digitale. For at sikre, at sundhedsvæsenet på linje med den øvrige offentlige sektor overgår til digital kommunikation, skal der gøres en fokuseret indsats for at udpege de dele af den skriftlige kommunikation, der skal foregå digitalt.

Selvbetjeningsløsninger skal udvikles, så borgerne får bedre værktøjer til at betjene sig selv på nettet. Det giver en lettere hverdag, når man selv digitalt kan booke eller ændre de mest almindelige patientaftaler med hospitalet, fx graviditetsscanninger. Det sparer samtidig personalet for administrativt arbejde.

Patienterne skal have mulighed for digitalt at rapportere deres helbredsoplysninger og sundhedsmålinger, så de kan indgå i tilrettelæggelsen af behandlingen. Det skal give sundhedspersonalet bedre mulighed for at vurdere behovet for rutinemæssige lægebesøg og efterkontroller.

FÆLLES LØSNINGER SKAL BRUGES AF ALLE

Digital kommunikation og udveksling af de rette oplysninger, når der er brug for dem, er centralt for sammenhæng i patienternes forløb. Når eksempelvis en ældre hoftepatient udskrives fra sygehuset, kan borgeren i en periode have behov for hjemmehjælp. Det kræver rettidig varsling og videregivelse af information om patientens tilstand mellem sygehus, den kommunale hjemmehjælp og patientens praktiserende læge.

Kommunikation, samarbejde og opgaveløsning mellem forskellige aktører i sundhedsvæsenet skal understøttes digitalt. Hvor der er fælles it-løsninger, der kan lette arbejdsgangene på tværs af sektorskel, skal de udbredes i alle hjørner.

Effektiv og hurtig koordinering sikres bedst ved, at alle parter kommunikerer digitalt i samme tekniske format (fx bruger de såkaldte MedCom-beskeder) og inden for aftalte tidsfrister, når de deler informationer som udskrivningsbreve, recepter og henvisninger.

På samme måde skal en målrettet indsats sikre, at det Fælles Medicinkort udbredes

fuldt ud. Det mindsker risikoen for fejlmedicinering og giver tryk for den enkelte (se boks side 11).

Digitale løsninger skal også lette dagligdagen for sundhedspersonalet og patienter. Tolkning via videoforbindelse er fx ved at blive udbredt på alle hospitaler i landet. Det giver mere professionel og hurtig tolkning, og udgifter til tolkenes transport og ventetid spares. Fremover skal videotolkning også udbredes i den kommunale sundhedspleje, og sundhedspersonale fra regioner og kommuner får mulighed for at bruge videokonferencer, fx ved fælles udskrivningskonferencer.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Når borgere indlægges på eller udskrives fra et hospital, skal alle involverede myndigheder kommunikere digitalt, når de udveksler beskeder med information om borgerne. Dette skal ske inden udgangen af 2014.
- Kommunikation mellem borgerne og sundhedsvæsenet skal digitaliseres. Inden udgangen af 2015 skal 80 pct. af den skriftlige kommunikation mellem patient og sundhedsvæsen foregå digitalt.
- Antallet af rutinekontroller og simple undersøgelser skal mindskes fx ved, at borgeren selv digitalt rapporterer relevante helbredsoplysninger.

INITIATIVER

DIGITAL BOOKING AF AFTALER PÅ HOSPITALERNE

2.1

Borgeren skal selv digitalt kunne booke og ændre aftaler med hospitalet. Inden udgangen af 2015 gennemføres i alle fem regioner et pilotprojekt med digital booking af egne aftaler på et område af en vis størrelse, fx graviditetsscanninger. Det skal danne grundlag for, at sundhedsvæsenet indfører selvbooking på alle relevante områder senest i 2018.

BEDRE BRUG AF PATIENTERNES EGNE OPLYSNINGER

2.2

Patientrapporterede oplysninger skal anvendes på sundhedsområdet på relevante områder. Inden udgangen af 2014 gennemføres en analyse af potentialerne ved systematisk anvendelse af patientrapporterede oplysninger i sundhedsvæsenet.

FÆLLES MEDICINKORT I HELE SUNDHEDSVÆSENET

2.3

I regionerne og hos de praktiserende læger skal Fælles Medicinkort være fuldt udbredt og ibrugtaget i 2013. I kommunerne skal Fælles Medicinkort være teknisk implementeret i 2014 og fuldt ud taget i brug i 2015.

FULD DIGITALISERET KOMMUNIKATION PÅ TVÆRS AF SUNDHEDSVÆSENET

2.4

Inden udgangen af 2014 benytter alle regioner og kommuner det samme digitale beskedformat (de såkaldte MedCom-beskeder) til at understøtte det tværsektorielle samarbejde i sundhedsvæsenet. Inden medio 2015 undersøges mulighederne for evt. at udbrede MedCom-beskederne til psykiatrien og på det sociale område.

ØGET SERVICE OG EFFEKTIVITET Gennem videotolkning og -konferencer

2.5

Tolkning via video og videokonference skal i højere grad bruges i det tværsektorielle arbejde på sundhedsområdet i kommuner og regioner. Inden medio 2014 skal de økonomiske og kvalitetsmæssige potentialer ved brug af videotolkning og videokonferencer i sundhedsvæsenet afdækkes.

FÆLLES MEDICINKORT

Alle borgere i Danmark skal have en korrekt og sikker behandling med lægemidler. Det Fælles Medicinkort er en database med oplysninger om den medicin, en borger har fået ordineret. Det betyder, at læger, hjemmesygeplejersker mv. hurtigt kan tilgå en patients aktuelle medicinoplysninger – både ved indlæggelse på et sygehus, i konsultationen, i lægepraksis, hos vagtlægen eller i hjemmet.

Sundhedspersonalets nemme og hurtige adgang til medicinoplysninger har stor betydning for behandlingen og reducerer fejlmedicinering – men kun, hvis alle aktører benytter borgerens elektroniske medicinkort. Derfor er det vigtigt, at den fælles løsning tages i brug i hele sundhedsvæsenet.

FOKUSOMRÅDE 3

VELFÆRDSTEKNOLOGI I PLEJE OG OMSORG

Regioner, kommuner og private virksomheder har de seneste år høstet værdifulde erfaringer med at udvikle, afprøve og indføre velfærdsteknologiske løsninger i større og mindre skala. Det er blandt andet sket med midler fra Fonden for Velfærdsteknologi, der har støttet en lang række projekter i kommuner og regioner.

Det er blandt andet på baggrund af disse projekterfaringer, at regeringen og KL i sommeren 2013 indgik en ambitiøs aftale om en samlet indsats, der skal udbrede fire velafprøvede, effektive velfærdsteknologiske løsninger i hele landet: forflytningsteknologier (fx loftslifte på skinner), vasketoiletter, spiseroboter og 'Bedre brug af hjælpemidler' – en indsats, hvor hjemmeplejen og hjælpemiddelafdelingen i kommunen har øget fokus på træning med borgeren i at bruge hjælpemidler.

Aftalen, der er et led i den fællesoffentlige strategi for digital velfærd, vil bringe brugen af velfærdsteknologi i Danmark op på et nyt niveau. De løsninger, der nu udbredes nationalt, gør borgerne mere selvhjulpne, giver bedre livskvalitet og mindsker behovet for praktisk hjælp og personlig pleje. I 2017,

når løsningerne er fuldt implementerede, vil de samlet set årligt frigøre mindst en halv milliard kroner i kommunerne.

ØGET FRIHED OG FLEKSIBILITET

Digitale velfærds løsninger giver borgerne bedre muligheder for at bidrage til velfærden. Med ny teknologi kan den enkelte få flere muligheder for at klare og planlægge sin hverdag, eventuelt i samarbejde med offentligt ansatte. Det giver øget livskvalitet og medbestemmelse i hverdagen, når man får mulighed for at bruge de ressourcer, man har.

Bedre digitale muligheder kan på nogle områder lette dagligdagen for borgere med funktionsnedsættelser. For den ældre hoftepatient kan det fx være mindre slidsomt at udføre genoptræningsøvelser i hjemmet foran sit tv end at skulle transporteres til og fra genoptræningscenteret hver gang.

For mennesker med handicap kan velfærdsteknologi i hjemmet give mere tryghed, personlig autonomi og mobilitet, så man i højere grad kan deltage aktivt i hverdags- og samfundslivet på lige vilkår med andre.

NYE TEKNOLOGISKE MULIGHEDER

Vi skal blive klogere på fremtidens løsninger, der letter hverdagen for fx borgere med funktionsnedsættelser, og som gør dem mere selvhjulpne. I de kommende år skal den offentlige sektor fortsætte med at afprøve og evaluere strategisk udvalgte teknologier. Lovende løsninger skal afprøves i demonstrationsprojekter eller i stor skala. Dermed

skaber vi som samfund grundlaget for fremtidige beslutninger om udbredelse af nye konkrete løsninger.

Samtidig vil den strategiske, fremadrettede indsats give erhvervslivet mulighed for i samarbejde med det offentlige at udvikle løsninger med et klart afsætningspotentiale, både nationalt og internationalt.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Fire veldokumenterede velfærdsteknologiske løsninger udbredes over hele landet. Det vil fra 2017 og frem frigøre mindst 500 millioner kroner årligt i kommunerne.
- I 2020 vil digitale teknologier være integreret i de dele af genoptræningsforløbene, hvor det er relevant.

INITIATIVER

UDBREDELSE AF VELFÆRDSTEKNOLOGI I DANMARK

3.1

Velfærdsteknologiske løsninger skal gøre borgerne mere selvhjulpne og frigive tid for medarbejderne. Et fælleskommunalt program for velfærdsteknologi skal i 2014 igangsætte en samlet indsats for national udbredelse af velfærdsteknologiske løsninger. De første fire løsninger skal have landsdækkende udbredelse i kommunerne i 2017.

HJÆLP TIL LØFT

Kommunerne i hele landet skal anvende moderne forflytningsteknologi (fx lifte monteret på skinner i loftet, badestole på hjul mv.) og omlægge arbejdsgange, så forflytning af borgere med fysiske funktionsnedsættelser på plejecentre og i eget hjem foretages af én medarbejder i stedet for to medarbejdere de steder, hvor det er muligt.

VASKETOILETTER

For borgere med behov for hjælp til toiletbesøg kan et vasketoilet være et vigtigt redskab til øget selvhjulpne og værdighed. Samtidig reduceres behovet for personlig hjælp, og medarbejderne i hjemmeplejen får færre opgaver i slidsomme stillinger. Automatiske vasketoiletter udbredes derfor til relevante borgere i eget hjem og på plejecentre.

BEDRE BRUG AF HJÆLPEMIDLER

Øget fokus på træning og hjælpemidler skal øge borgernes selvhjulpne betydeligt og mindske behovet for personlig pleje og praktisk hjælp. Tilgangen skal understøtte kommunernes igangværende indsats med at sikre rehabilitering af ældre borgere med faldende fysisk funktionsevne.

SPISEBOTTER I BOTILBUD

Borgere med funktionsnedsættelser i arme og hænder kan med en spiserobot indtage måltider ved egen hjælp eller med mindre hjælp fra andre. For den enkelte betyder det øget selvstændighed og livskvalitet. Spiseroboter udbredes derfor på botilbud i alle kommuner.

DIGITALT UNDERSTØTTET GENOPTRÆNING

3.2

Genoptræning i eget hjem ved hjælp af fx spilteknologi og videomøder med fysioterapeuten og andre borgere med lignende træningsbehov kan give den enkelte hyppigere og mere individuelt tilrettelagt træning. Det kan medvirke til hurtigere rehabilitering. En analyse af de kommunale erfaringer med digitalt understøttet genoptræning skal foreligge i foråret 2014. På den baggrund tages stilling til, hvordan genoptræning skal understøttes digitalt.

AFPRØVNING AF FREMTIDENS VELFÆRDSTEKNOLOGISKE LØSNINGER

3.3

Velfærdsteknologiske løsninger med stort potentiale skal de kommende år afprøves og evalueres med henblik på udbredelse. I 2014-2016 igangsættes hvert år ét til tre afprøvnings- eller storskalaprojekter.

SMARTHOMETEKNOLOGI I STOR SKALA

Smarthometeknologi kan gøre borgere med funktionsnedsættelser i stand til at klare flere dagligdagsopgaver selv, fx fjernbetjening af belysning og varme, indstilling af højde på spisebord mv. I 2014 igangsættes en større kommunal afprøvning og evaluering af smarthometeknologi.

BEDRE BRUG AF VELFÆRDSTEKNOLOGI PÅ HANDICAPOMRÅDET

Mennesker med handicap kan blive mere selvhjulpne og uafhængige ved hjælp af gode teknologiske redskaber. I 2014 nedsættes et tværfagligt samarbejdsforum, der skal sikre overblik og rådgivning om relevant velfærdsteknologi på handicapområdet.

FOKUSOMRÅDE 4

NYE DIGITALE VEJE I SAGSBEHANDLINGEN

Omkring 200.000 medarbejdere arbejder dagligt med blandt andre ældre, udsatte børn og unge samt borgere med handicap. Opgaverne på socialområdet har desuden ofte nær sammenhæng med fx sundhedsområdet og beskæftigelsesområdet. Deling af relevant viden på tværs i den offentlige sektor er derfor en hjørnesten for medarbejderne på socialområdet.

Der er et stort potentiale for i højere grad at it-understøtte arbejdet på socialområdet, så de indsatser, der iværksættes for borgerne, bliver mere målrettede og sammenhængende, og ressourcerne anvendes bedst muligt.

MERE VIDEN OM HVAD DER VIRKER

Det skal være nemmere for myndighederne at vælge de mest virkningsfulde og effektive indsatser for den enkelte borger. Digitalisering skal give sagsbehandlere på velfærdsområderne bedre muligheder for at indsamle information og mere systematisk dokumentere indsatserne og deres effekter. Det skal skabe mere sikker viden om, hvad der virker.

Sikker deling af relevante data om den enkelte borger mellem sagsbehandlere på tværs af velfærdsområderne skal nedbringe sagsbehandlingstiden og give bedre kvalitet i sagsbehandlingen samt mere overskuelige

og sammenhængende forløb for den enkelte. Samtidig skal borgerne ikke gentagne gange afgive de samme oplysninger til myndighederne.

I takt med, at kommunerne løser flere opgaver på sundhedsområdet, er der behov for, at de kommunale it-systemer integreres bedre med it på sygehusene. I dag er de kommunale elektroniske omsorgsjournaler ikke udviklet til at registrere og udveksle data på tværs af sektorerne i sundhedsvæsenet (regioner, kommuner og lægepraksis) og på tværs af de kommunale opgaveområder (skole, sundhed, socialområdet, arbejdsmarked mv.). It-understøttelsen skal derfor

moderniseres, så oplysninger om den enkelt borger bedre kan deles mellem de relevante aktører på sundhedsområdet.

Arbejdet med datadeling skal ske inden for de regler, der til enhver tid gælder for udveksling af oplysninger på tværs af offentlige myndigheder.

Bedre brug af digitale løsninger, fx talegenkendelsesteknologi, skal desuden give smartere arbejdsgange og smidigere processer i sagsbehandlingen, blandt andet ved at reducere tidsforbruget til dokumentation. Det giver mere tid til den borgernære kontakt.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Talegenkendelsesteknologi kan give hurtigere dokumentation og lette dele af sagsbehandlingen. Teknologien skal indføres på alle relevante områder frem mod 2020.
- I 2020 skal sagsbehandlere, læger, hjemmesygeplejersker mfl. på en sikker, nem og lovlig måde kunne udveksle relevante informationer om borgeren. Det skal give borgerne hurtigere og bedre sagsbehandling og mere sammenhængende forløb i sundhedsvæsenet.

INITIATIVER

FRIGØRELSE AF TID VED HJÆLP AF TALEGENKENDELSE

4.1

Talegenkendelsesteknologi gør det muligt for medarbejderne at indtale tekst til et it-system frem for at anvende tastatur til indskrivning. I 2014 gennemføres en analyse, der skal opføre gevinster ved anvendelsen af talegenkendelse på relevante områder.

MERE VIDEN OM EFFEKTIVE INDSATSER PÅ SOCIALOMRÅDET

4.2

Mere viden om hvilke indsatser, der virker, skal give myndighederne bedre mulighed for at styre og prioritere indsatserne på socialområdet. I 2013-2014 gennemføres en analyse, der skal sikre en mere systematisk vidensopbygning om hvilke indsatser, der igangsættes samt bedre viden om deres effekter.

IT-UNDERSTØTTELSE AF KOMMUNALE SUNDHEDSOPGAVER

4.3

Sundhedspersonale i kommuner, regioner og lægepraksis skal nemt kunne få et hurtigt overblik over relevante informationer om borgerens sundhedstilstand. For fx kronikere og ældre medicinske patienter vil det betyde en mere helhedsorienteret behandling. Initiativet skal sikre, at det kommunale it-værktøj 'Den elektroniske omsorgsjournal' kan udveksle relevante oplysninger med sygehuse og praktiserende læger. Fælles faglige begreber (Fælles Sprog III) skal anvendes på ældre- og sundhedsområdet i alle kommuner inden udgangen af 2017.

ØGET KVALITET GENNEM DELING AF DATA

4.4

Myndighederne skal have de relevante informationer om den enkelte borger til rette tid. Viden skal deles på tværs, så borgerne får en mere effektiv, helhedsorienteret social indsats og sammenhængende patientforløb. Frem mod foråret 2014 gennemføres to foranalyser med henblik på, at der i 2015 tages initiativer til øget deling af data mellem myndigheder.

FOKUSOMRÅDE 5

DIGITAL LÆRING OG UNDERVISNING

Allerede i dag anvender mange lærere og pædagoger it og digitale redskaber, i dagtilbud, på skoler, i ungdomsuddannelser og på videregående uddannelser (se boks side 17).

Regeringen har afsat 500 mio. kr. til at øge brugen af digitale læremidler i folkeskolen, og der er i 2012 og 2013 i alt afsat 130 mio. kr. i støtte til skolerne. Der er desuden nedsat et samarbejdsforum, hvor erhvervslivet kan komme med inspiration til den fremadrettede udvikling af markedet for digitale læremidler. Samtidig har kommunerne forpligtet sig til senest i 2014 at sikre alle folkeskoleelever adgang til trådløst internet, der er sikkert, stabilt og med tilstrækkelig kapacitet.

IT SOM LÆRINGSREDSKAB

Der er behov for en fælles indsats, hvor koordineret brug af digitale redskaber og læremidler løfter det faglige niveau, motiverer eleverne og de studerende samt inddrager dem mere aktivt i læringen i et tempo og på et niveau, der passer til den enkelte. Dermed kan både de dygtigste og de, der har brug for mere hjælp, få den undervisning, de har behov for, så alle bliver så dygtige, som de kan.

It har også et stort potentiale for at understøtte organiseringen af læreres og underviseres forberedelse, undervisning og gennemførelse af prøver. Det skal frigøre ressourcer til undervisning og give lærerne og underviserne mere tid til de enkelte elevers og studerendes læring og udvikling.

Derfor handler det om at få mere samlet og systematisk viden om hvilke digitale redskaber og læremidler, der har størst effekt på børn og unges læring, uddannelsernes kvalitet og institutionernes ressourceforbrug. Den viden kan bruges til at udbrede brugen af de bedste og mest effektive digitale redskaber.

PRØVER OG EKSAMINER I DEN DIGITALE TIDSALDER

Digitalisering på uddannelsesområdet omfatter ikke kun brug af it i selve undervisningen. Elever og studerende over hele landet skal kunne gennemføre eksaminer og afgangsprøver digitalt uden aflevering af prøver på papir i tre eksemplarer – og uden tung administration for de ansatte. Og elever, studerende, lærere og bedømmere skal let kunne danne sig et samlet overblik over den opnåede karakter, lærerens eller censorens bemærkninger mv.

It-programmer, der automatisk kan rette nogle af de opgaver, gymnasieeleverne afleverer, kan fx frigøre tid for lærerne.

ØGET TRIVSEL OG LÆRING

I dagtilbuddene er der behov for flere erfaringer med digitale medier som udvik-

lende, pædagogiske redskaber, der kan øge børns trivsel og læring. Leg og læring med smartphones, tablets mv. skal kunne indgå i dagligdagen på lige fod med modellervoks, skovl, spand og sanglege. Og it skal lette kommunikationen mellem forældrene og de ansatte i dagtilbud.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- I 2015 anvendes digitale læremidler i den daglige undervisning i alle folkeskoler. I 2020 er digital undervisning og læring en del af alle relevante undervisningsforløb.
- Elever og studerende i andre relevante dele af uddannelsessystemet anvender senest i 2018 digitale redskaber som en integreret del af undervisningen og læringen.
- Elever og studerende kan senest i 2016 gennemføre relevante skriftlige prøver og eksaminer digitalt.

INITIATIVER

DIGITALE LÆREMIDLER I FOLKESKOLEN

5.1

Det skal være mere klart hvilke digitale læremidler i folkeskolen, der gør en positiv forskel. For at målrette de fremtidige indkøb af digitale læremidler gennemføres i 2013 en analyse af effekterne af disse. Målet er at skabe et større udbud af digitale læremidler, som skaber faglige, pædagogiske og økonomiske forbedringer.

DIGITALE REDSKABER I UNDERVISNINGEN

5.2

Lærere, elever og studerende skal på tværs af uddannelsessystemet anvende digitale redskaber, hvor det giver bedre undervisning og udnyttelse af ressourcerne. I 2014 skal der udarbejdes analyser af hvilke potentialer, der er ved at anvende forskellige digitale redskaber i undervisningen på en række uddannelsesområder. Det skal give grundlag for at udbrede og målrette brugen af de bedste redskaber

DIGITALE SKRIFTLIGE PRØVER

5.3

Senest i 2016 skal relevante skriftlige prøver, opgaver og eksaminer i grundskolen, på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser gennemføres og afleveres digitalt. Digitale selvrettende opgaver og prøver bruges i folkeskolen og på ungdomsuddannelser, hvor det er fagligt relevant.

DIGITALE REDSKABER I DAGTILBUD

5.4

I nogle dagtilbud har digitale redskaber allerede gjort stor nytte. Men der er behov for mere viden om hvilke redskaber, der fører til de bedste resultater. En kortlægning på hele dagtilbudsområdet skal samle op på brugen af digitale redskaber i den pædagogiske praksis, i forbindelse med dokumentationsopgaven og i kommunikationen mellem dagtilbud og hjem.

DIGITALE REDSKABER I UNDERVISNINGEN

Digitale redskaber inkluderer fx:

- **Digitale læremidler**
Læringsprogrammer til pc, tablet eller smartphone, som børn, elever og studerende kan bruge. Nogle læremidler inkluderer spilelementer, der kan motivere eleverne, eller forløb med opgaveløsning, hvor sværhedsgraden automatisk tilpasses den enkeltes faglige niveau.
- **Online undervisning**
På gymnasieområdet anvendes online-vejledning eksempelvis til feedback i forbindelse med skriftlige opgaver. Det øger blandt andet muligheden for, at lærerne kan give eleverne feedback i løbet af skriveprocessen.
- **Værktøjer til videndeling og samarbejde**
Delingsværktøjer gør det fx muligt for folkeskoleelever at arbejde med fælles dokumenter. De giver også lærerne indblik i elevernes produkter, så lærerne kan følge med og støtte eleverne i deres læringsproces.

FOKUSOMRÅDE 6

DIGITALT SAMARBEJDE PÅ UNDERVISNINGSSOMRÅDET

Samarbejdet mellem elever, forældre, pædagoger og lærere skal styrkes. Som samfund skal vi udnytte de nye muligheder for samarbejde, smidigere kommunikation og bedre overblik over den enkeltes undervisning og uddannelse, som digitalisering giver.

En fælles digital indgang til folkeskolen – også kaldet en brugerportal – for elever, forældre, lærere og medarbejdere i skolefritidsordning skal fungere som et samlingspunkt for den skolenære kommunikation. Forældrene skal via brugerportalen kunne følge med i deres barns opgaveafleveringer, evalueringer, fravær, karakterer mv. og dermed blive inddraget tættere i børnenes læring, trivsel og faglige udvikling.

Brugerportalen skal også understøtte det pædagogiske arbejde og den faglige videndeling for lærere og pædagoger.

Det skal desuden være nemt for lærere at anskaffe dele af et digitalt læremiddel og kombinere det med andre materialer. Det giver bedre mulighed for både at skabe relevante undervisningsforløb og at dele disse forløb mellem lærere.

Bedre deling af digitale læremidler forventes at øge efterspørgslen efter kvalitetsprodukter, som kan løfte undervisningen. Det er ambitionen, at et stærkt hjemmemarked for it og digitale redskaber kan drive en udvikling mod integreret brug af digitale læremidler i undervisningen. Det kan også på sigt danne grundlag for øget vækst og eksport.

SAMMENHÆNG PÅ TVÆRS

Det skal være lettere for den enkelte at få et samlet overblik over sit uddannelsesforløb – hele vejen fra folkeskolens afgangsprøve til svendebrev eller afsluttet kandidatgrad. Karakterer og dokumentation for afsluttende prøver, eksaminer og afhandlinger skal samles ét sted og være tilgængeligt digitalt. En digital uddannelsesmappe skal gøre det nemmere at vedlægge karakterudskrifter mv., når man fx ansøger om studieplads i udlandet eller søger nyt job.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Fra skoleåret 2016/2017 skal elever, forældre, lærere og pædagoger have en fælles brugerportal som digital indgang til folkeskolen.
- Digitale eksamensbeviser skal senest i 2016 være tilgængelige i borgerens egen digitale uddannelsesmappe på borger.dk.

INITIATIVER

FÆLLES BRUGERPORTAL FOR FOLKESKOLEN

6.1

En ny fælles brugerportal for folkeskolen for lærere, pædagoger, elever og forældre skal erstatte den nuværende løsning 'SkoleIntra'. Brugerportalen testes fra skoleåret 2015/2016 og udbredes til hele grundskoleområdet fra skoleåret 2016/2017.

DIGITAL UDDANNELSESMAPPE TIL BORGERENS EKSAMENSBEVISER

6.2

Alle borgere skal have adgang til deres digitale uddannelsesbeviser via borger.dk fra 2016. Borgeren kan i sin digitale uddannelsesmappe samle sit uddannelsesforløb fra folkeskole til de videregående uddannelser, herunder afgang- og eksamensbeviser og karakterer.

BEDRE DELING AF DIGITALE LÆREMIDLER

6.3

Det bør være nemmere for skoler, lærere og elever at bruge og dele digitale læremidler og undervisningsforløb end i dag. Det undersøges i løbet 2014 hvilke problemstillinger i forhold til ophavsret, indkøbsmetoder mv., som bør løses, i første omgang på folkeskoleområdet.

FOKUSOMRÅDE 7

FORUDSÆTNINGER FOR DIGITAL VELFÆRD

De kommende år vil det stå højt på dagsordenen fortsat at forny og forbedre de fælles rammer for fremtidens velfærdssamfund.

I dag er det fx ofte meget ressourcekrævende at gennemføre offentlige udbud. For at gøre det lettere at gennemføre udbud vil regeringen udarbejde et samlet og overskueligt regelsæt, der implementerer nye EU-regler på området. Den danske udbudslov skal sikre større klarhed og fleksibilitet i udbudsprocessen og dermed forbedre samspillet mellem offentlige institutioner og private leverandører af nye velfærdsløsninger.

MOBILE TJENESTER OG SIKKER IDENTIFIKATION

Det er i stigende grad efterspurgt, at den offentlige sektor udvikler og giver adgang til mobile tjenester, så borgere og medarbejdere nemt og trygt kan løse opgaverne på farten via fx deres smartphones eller tablets. Det forudsætter udvikling af løsninger for sikker identifikation.

Frem mod 2020 vil videreudvikling af den digitale infrastruktur og nye fælles løsninger blive en hovedopgave for det offentlige. Nogle steder skal ny infrastruktur etableres,

fx NemID til mobile platforme. Andre gange skal eksisterende it-infrastruktur videreudvikles eller anvendes på nye måder. Fx kan infrastrukturen til videotolkning på sygehusene måske bruges til videomøder mellem den kommunale sundhedsforvaltning og sygehuset.

I takt med, at flere velfærdsydelser vil blive leveret digitalt, og at myndigheder i stigende grad vil dele relevante informationer om borgerne med andre myndigheder, vil it-sikkerhed og sikring af privatliv blive et vigtigt fokusområde i de kommende år.

VELFUNGERENDE BREDBÅND

Adgang til velfungerende bredbånd er en forudsætning for at udbrede digitale velfærdsløsninger. Det skal være muligt for kommuner og regioner at kende den aktuelle bredbåndsdækning i netop deres område og tage den viden med i overvejelserne om valg af digital understøttelse af opgaveløsningen.

Det forudsætter også viden om de krav til bredbåndskvaliteten, som konkrete velfærdsteknologier stiller. Hvis der er mangler i bredbåndsdækningen, får myndighederne dermed grundlag for eventuelt at iværksætte opfølgende initiativer.

KOMPETENCER HOS FAGPROFESSIONELLE

Overgangen til digital velfærd giver nye muligheder for offentligt ansatte, men skaber også nye krav. Offentlige ledere bliver mødt med stigende forventninger til, at de kan gennemføre arbejdsomlægninger og implementere ny teknologi, så gevinsterne ved digitalisering høstes. Det er et lokalt ansvar at sikre, at lederne har kompetencer og redskaber til at løfte opgaven – og

omstillingen er heldigvis allerede i gang i kommuner og regioner.

Sygeplejersker, lærere, sosu-assisterter og andre fagprofessionelle får en central rolle i at motivere og støtte den enkelte borger til at benytte de teknologiske løsninger. Velfærdsuddannelserne skal sikre, at de nyuddannede har de rette redskaber og digitale kompetencer til at løfte de arbejdsopgaver, der venter dem efter studierne.

MÅLSÆTNINGER FOR ARBEJDET

- Hvis digital velfærd skal være førstevalget, skal både løsninger og den tekniske infrastruktur virke. Kommuner og regioner skal i 2014 kunne sammenholde den aktuelle bredbåndsdækning med de krav til bredbåndskvaliteten, konkrete digitale velfærdsløsninger stiller. Hermed er der grundlag for at igangsætte eventuelt opfølgende initiativer.
- Dimittenderne fra velfærdsuddannelserne skal have de nødvendige redskaber og kompetencer til at kunne levere digital velfærd.

INITIATIVER

TILSTRÆKKELIG BREDBÅNDSDÆKNING FOR DIGITAL VELFÆRD

7.1

Regeringen, KL og Danske Regioner vil i 2014 vurdere behovet for nye initiativer, der skal fremme en velfungerende bredbåndsinfrastruktur med henblik på realisering af digital velfærd. Vurderingen tager udgangspunkt i en mere finmasket kortlægning af bredbåndsdækningen i Danmark, der fra 2014 skal give regioner og kommuner bedre overblik over den lokale dækning. Som udgangspunkt for vurderingen undersøges også de krav, som udvalgte digitale velfærdsløsninger stiller til den lokale bredbåndsdækning.

ETABLERING AF MOBIL NEMID

7.2

Borgerne skal have let og sikker adgang til den offentlige sektor på de mobile enheder, de benytter i deres hverdag. Og medarbejdere skal kunne udføre sagsbehandling, dokumentation mv. på farten eller ude hos borgerne. Mobil NemID og NemLog-in til smartphones og tablets skal derfor etableres senest i 2014.

FÆLLES SIKKERHEDSSTANDARDE

7.3

Der kan være en stor fordel i at samordne sikkerhedsstandarder og -løsninger i sundhedsvæsenet og det øvrige fællesoffentlige arbejde på området. I 2014 analyseres gevinster og omkostninger herved.

DIGITALE KOMPETENCER

7.4

Lærere, sygeplejersker, læger og andre fra de store velfærdsuddannelser skal i løbet af deres uddannelser opnå kompetencer, så de efterfølgende kan bruge digitale redskaber og velfærdsteknologi i deres arbejde. Der gennemføres i 2014 en afdækning af hvilke digitale kompetencer, aftagerne i en prioritering vurderer som afgørende for at varetage job inden for sundhed, pleje, omsorg og undervisning.

HURTIGERE BREDBÅND TIL DANSKERNE

Regeringen har i marts 2013 fremlagt en plan for bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark. Regeringen arbejder efter en bredbåndsmålsætning på 100 Mbit/sek download og 30 Mbit/sek upload til alle i 2020.

ET UDFORSKENDE OG FORPLIGTENDE SAMARBEJDE OM DIGITAL VELFÆRD

Strategien for digital velfærd opsætter centrale rammer for arbejdet med en trinvis omstilling mod en mere digitalt understøttet velfærd.

På visse områder er vi allerede i gang. Hvor vi er på sikker grund med de faglige, kvalitetsmæssige og økonomiske effekter, opstiller strategien allerede nu ambitiøse, håndfaste mål for digitaliseringen af velfærdsområderne i de kommende år. Det skal blandt andet sætte fart på en mere systematisk udbredelse af de fælles it-løsninger, der er etableret de seneste år, fx det Fælles Medicinkort, og på udbredelsen af de løsninger og teknologier, vi ved virker. Samtidig skal vi i højere grad gå sammen om fælles standarder og nødvendige fælles løsninger i de tilfælde, hvor en fælles indsats bringer os bedre fremad.

På andre områder træder den offentlige sektor ind på en ny bane. Her er det nødvendigt at blive klogere på, hvor og hvordan vi skal sætte ind fremover i lyset af de nye muligheder og behov, der vil opstå.

Nogle af strategiens initiativer har derfor karakter af analyser, der skal give mere

klarhed over nye løsningers muligheder og konsekvenser – for borgere og medarbejdere, for kvaliteten af service og for de offentlige budgetter. Andre initiativer vil afprøve og evaluere lovende løsninger og teknologier samt udforske mulighederne for at udvikle fælles infrastruktur og standarder. Formålet er at fastsætte konkrete målsætninger for udbredelse senere i strategiperioden.

Derfor vil parterne bag strategien i fællesskab revidere strategien undervejs. Frem mod 2020 vil der løbende blive samlet op på de foregående års erfaringer. Baseret på den nye viden kan der blive sat nye mål og igangsat nye initiativer. Og vi kan sadle om, hvis udviklingen flytter udfordringer og muligheder.

TÆT KOORDINATION OG SAMARBEJDE

Skal gevinsterne ved digital velfærd høstes, kræver det en stærk decentral implementeringskapacitet, men også fokuseret fælles-offentligt samarbejde og koordinering af digitaliseringsindsats – både inden for og på tværs af de enkelte sektorområder såvel som på tværs af statslige, regionale og kommunale myndigheder og institutioner.

FÆLLESOFFENTLIG STYREGRUPPE FOR STRATEGI FOR DIGITAL VELFÆRD

Styregruppen for Strategi for digital velfærd videreføres. Den består af repræsentanter fra en række ministerier, KL og Danske Regioner. Styregruppen varetager den samlede porteføljestyrelse af strategiens initiativer og følger op på evalueringer, målopfyldelse mv. Styregruppen har desuden ansvaret for den overordnede koordination på tværs af strategien samt i forhold til relevante eksterne fora og initiativer uden for strategien, fx øvrige offentlige digitaliseringsindsatser.

LOKAL FORANDRING OG INNOVATION

Allerede i dag pågår en stor digital omstillingsproces i kommuner og regioner, på uddannelsesinstitutioner mv. Det lokale arbejde og tværgående samarbejde med udvikling og afprøvning af løsninger skal fortsætte, og frontløberne bør ikke sænke farten. Ideer og produkter fra private virksomheder kan være med til at sikre fart på udvikling af innovative løsninger og nytænkning af de offentlige serviceydelser.

Vi skal sikre, at de spændende visioner bliver til mere end enkeltstående, lovende pilotforsøg. Og den offentlige sektor skal kunne følge op på succesfulde lokale projektafprøvninger af effektive teknologier med klare mål om udbredelse på nationalt plan.

Det er dog afgørende, at nationale målsætninger bygger på erfaringer med projekter, der er store nok til at sandsynliggøre, at effekten ikke kun er lokal. Og vi skal lære af dyrekøbte erfaringer,

så vi undgår at indføre teknologier og arbejdsgange, der ikke fører til de ønskede gevinster.

Den offentlige sektor skal fortsat arbejde systematisk og målrettet med teknologierne, blive bedre til at dokumentere effekterne og holde fokus på implementering og gevinstrealisering.

For de virksomheder, der producerer og leverer løsninger, betyder det, at de dermed bedre kan henvise til dokumenterede erfaringer fra hjemmemarkedet. Det kan også bidrage til at gøre de private virksomheder mere konkurrencedygtige internationalt.

Et godt og konstruktivt samarbejde mellem den offentlige sektor og det private erhvervsliv kan ligeledes være med til at sætte fart på udviklingen af innovative løsninger og ændre måden, hvorpå opgaverne løses i den private og offentlige sektor.

DIGITAL VELFÆRD EN LETTERE HVERDAG

Fællesoffentlig strategi for digital velfærd

September 2013

Henvendelse om publikationen kan ske til:
Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
Postboks 2193
1017 København K
Telefon: 33 92 80 00
www.digst.dk

Design: BGRAPHIC
Foto: Stig Stasig
Mikkel Østergaard
Lene Pedersen, Aalborg Universitetshospital
Polfoto

ISBN: 978-87-87353-35-9 (tryk)

ISBN: 978-87-87353-36-6 (elektronisk)

WWW.FM.DK / WWW.OIM.DK / WWW.KL.DK / WWW.REGIONER.DK